

1 januari

Luister, mijn zoon, naar het onderricht van je vader en verwerp de lering van je moeder niet. Want zij zijn een lieflijke krans om je hoofd en een ketting om je hals.

Spreuken 1:8,9

Is dat niet een beetje overdreven uitgedrukt door Salomo? David, zijn eigen vader, was ook niet bepaald een volmaakt mens. En ook zijn moeder zal er weleens naast gezeten hebben.

Dus om daar nou een boek mee te beginnen ...?

Nee, niet alles wat je van je ouders leert of overneemt, is volmaakt. Toen niet en nu niet.

Dingen uit hun tijd zijn soms achterhaald. Misschien golden die voor hun jonge jaren, maar de wereld en de spelregels van het leven veranderen steeds.

Dat vind je vooral in je puberteit: belachelijk ouderwets, die opvattingen van mijn pa en ma!

Maar toch, zo heb ik in de loop van de jaren gemerkt, bleken hun ideeën die ik eerst streng en overdreven noemde, toch nog niet altijd zo verkeerd.

Zeker, ook zij maakten fouten, namen vast niet altijd de juiste beslissingen.

Maar veel andere dingen die ze me leerden, bleken toch zo gek nog niet te zijn.

Dus waardevol om ze als een 'ketting om je hals' mee te dragen!

2 januari

Mijn zoon, als de zondaars je verleiden, stem dan niet toe, als zij zeggen: 'Ga met ons mee! Wij gaan loeren op bloed; wij gaan, zonder reden, de onschuldigen belagen.'

Spreuken 1:10,11

Was het maar zo simpell

Als iemand naar je toe komt met een voorstel als in vers 11, dan weet je meteen dat je moet oppassen. Natuurlijk ga je niet meedoen met zoiets!

Maar zo werkt het meestal niet als je je laat verleiden tot foute keuzes.

Net zo min als een inbreker te herkennen is aan een gestreept boevenpak zoals de zware jongens in de Donald Duck dragen, zo herken je vaak ook een verleiding niet als zodanig.

Dingen kunnen je mooi voorgelaten worden: zo erg is dat toch niet? Voor een keer kan het geen kwaad en denk je dat andere mensen altijd zo eerlijk zijn?

Verleidingen ... Wie kent ze niet?

Wat voor de één een verleiding betekent, is dat misschien voor een ander helemaal niet.

Ieder heeft zo zijn of haar eigen zwaktes en meestal ken je die zelf heel goed.

En als je twijfelt over dingen: goed of niet goed?

Leg het God maar voor in je gebed. Ik weet zeker dat je dan het antwoord zult vinden.

3 januari

Want de onverstandigen vinden de dood door hun eigen onverschilligheid en de dwazen gaan te gronde door hun eigen lichtzinnigheid.

**Wie echter naar mij luistert, voelt zich veilig;
hij is gerust en vreest geen onheil.**

Spreuken 1:32,33

Duidelijke taal: we hebben een keus!

Geen mooipraterij, zo van: het komt tenslotte allemaal wel goed.
God is liefde dus Hij vergeeft onze dwalingen wel.

Is dat dan niet zo? God is toch liefde en vergeeft onze zonden toch?

Ja, dat klopt, maar Hij geeft ons wel de keuze: houd je vast aan je lichtzinnige levenswandel en onverschilligheid? Dan loopt het niet goed met je af.

Of luister je naar de wijsheid van God? Dat betekent dat je Hem gehoorzaam wilt zijn.

O ja, dan ben je ook nog vaak onverstandig bezig, maar dan weet je dat je steeds bij Hem terug mag komen, om vergeving mag vragen.

En dan kun je gerust zijn, zelfs te midden van alle onrust van je leven.

Dan vrees je geen onheil, zelfs niet als alles lijkt mis te gaan.

Want dan weet je: ik ben veilig, zelfs in de dood.

Aan onszelf de keus dus!

4 januari

Liefde en trouw zullen je niet verlaten!

Bind ze om je hals, schrijf ze op het schrijfplankje van je hart: dan word je bemind en als verstandig gewaardeerd door God en de mensen.

Spreuken 3:3,4

Liefde en trouw, dat is een mooi koppel. Ze kunnen niet zonder elkaar.

Want liefde die geen trouw kent, is geen zuivere liefde.

Trouw komt van vertrouwen. Je moet honderd procent van elkaar op aan kunnen, anders is de liefde niet compleet.

Toch gebeurt het dat mensen die van elkaar houden, elkaar niet altijd trouw zijn. Hoe kan dat dan? Helaas, er kunnen verleidingen op je pad komen, die je ontrouw maken. Maar als je eerlijk bent naar jezelf moet je toegeven dat dit je liefde besmeurt.

Trouw zonder liefde, kan dat wel? Ik denk dat je je dan een bijna onmogelijke opgave stelt. Trouw zijn aan iets of iemand, waar je hart buiten blijft? Dat houd je niet eindeloos vol. Er ontstaat kilte of bitterheid, of misschien onverschilligheid.

Nee, die twee zijn niet te scheiden, dat wist koning Salomo uit eigen ondervinding. Waar hij de trouw losliet, was de liefde geen blijdschap meer.

Daarom adviseert hij: houd die twee dingen dicht bij je, om je hals en in je hart, onafscheidelijk!

5 januari

Vertrouw op de HEER met heel je hart en vertrouw niet op je eigen inzicht.

Denk aan Hem op al je wegen en Hij zal je paden effenen.

Spreuken 3:5,6

Een prachtige tekst, een oproep tot vertrouwen op en overgave aan God.

Mag ik dus concluderen dat het mij voor de wind gaat als ik maar op God vertrouw?

Mijn paden effenen: geen steentje waarover ik kan struikelen, wat een heerlijke gedachte!

Maar het lijkt in de praktijk toch niet zo te zijn. Misschien doe ik iets niet goed?

Ah, ik zie het al: denk aan Hem op al je wegen. Ik moet dus de hele dag aan God denken, wat ik ook doe. En dan? Zal dan mijn leven zonder zorgen zijn?

Nee, ik denk niet dat hier bedoeld wordt dat je leven hier op aarde probleemloos zal verlopen.

En ook niet dat je in een soort kramp moet gaan leven, oogkleppen op en alleen maar aan God denkend door het leven gaan.

Wat bedoelt de schrijver dan?

Vertrouw maar gewoon op God; betrek Hem bij je leven van elke dag. Dan zullen er best hobbels op je pad blijven liggen, maar je staat er niet alleen voor. Hij draagt je er steeds weer overheen.

6 januari

Eer de HEER met je bezit, met de eerstelingen van alles wat bij je binnenkomt.

Dan zullen je graanschuren rijk gevuld worden, je perskuipen overlopen van most.

Spreuken 3:9,10

Toen de Israëlieten een nieuwe start mochten maken in het land Kanaän, kregen ze van God duidelijke regels.

Een van die regels was dat God bij iedere oogst het eerste van de opbrengst zou krijgen. Hoe de verdere oogst ook zou zijn, het allereerste was voor God.

Wij kennen dat zo niet meer. We zijn eerder geneigd te geven wat we overhebben dan te geven zonder te weten hoeveel er nog binnenkomt.

Natuurlijk, in veel kerken kent men Kerkbalans, waarbij je vooraf al aangeeft wat je iedere maand of ieder kwartaal zult schenken aan de kerk.

Maar daarbij houden we wel in ons achterhoofd wat onze inkomsten zullen zijn.

Is dat zo verkeerd? We hebben immers onze verplichtingen; we kunnen niet zomaar strooien met onze euro's.

Dat is waar, maar toch moet je hier eens over nadenken. Durf je te geven vanuit je hart, het eerste en het beste voor God?

Vers 10 geeft er een prachtige belofte bij: de graanschuur zal rijk gevuld worden.

Je graanschuur? In elk geval je hart!

7 januari

De terechtwijzing door de HEER, mijn zoon, moet je niet verwerpen en je moet niet neerslachtig worden van zijn kastijding, want wie Hij liefheeft wijst de HEER terecht, zoals een vader dat doet met zijn geliefde zoon.

Spreuken 3:11,12

Hoe moet ik deze verzen lezen en opvatten? Het klinkt bepaald niet prettig.

Is God een strenge God die mensen zware straffen toebrengt als ze de fout ingaan?

Nee, je moet het geheel van deze verzen lezen. De schrijver spreekt ook over terechtwijzing.

Zoals een vader zijn kind terechtwijst voor zijn eigen bestwil, zo gaat de Heer met ons om. Niet omdat Hij niet van ons houdt. Integendeel, dat lees ik hier ook: zoals een vader doet met zijn geliefde zoon (of dochter).

Straf is niet fijn, een scherpe terechtwijzing ook niet. Maar een vader die zijn kind maar laat aanrommelen, niet aanspreekt als het verkeerd of gevaarlijk bezig is, is geen goede vader.

Juist uit liefde straf je je kind. Soms een terechtwijzing, maar soms ook met een straf, een maatregel die het kind niet leuk vindt. Zo'n straf leert je kind dat bepaalde dingen echt niet meer mogen gebeuren.

Zo wijst God ons terecht, soms met waarschuwendende woorden en ja, misschien soms ook door iets weg te nemen uit ons leven waar we te veel aan hangen.

Waarom? Uit liefde!

8 januari

Hij (Jezus) antwoordde: 'Er staat geschreven: De mens zal niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God komt.'

Matteüs 4:4

Bekende woorden uit het gedeelte in de Bijbel waar Jezus verzocht wordt door de satan. Woorden die ook ons veel te zeggen hebben.

Wat mij als eerste opvalt is dat Jezus niet zegt dat we genoeg hebben aan de woorden van God. Nee, Hij zegt: je kunt niet leven van brood alleen. Brood, eten is niet alles, maar zeker niet onbelangrijk.

Daarom staat de bede om ons dagelijks brood ook vooraan in de rij van vragen in het Onze Vader, zelfs nog vóór de vraag om vergeving, om bewaring voor het kwaad.

God weet dat we eten nodig hebben, Hij heeft zorg voor ons lichaam.

We zijn soms meer geneigd om te bidden om allerlei grotere noden, dan om de noodzakelijke boterham. Dat heeft er vast mee te maken dat weinigen van ons weten wat echte honger is.

Maar met deze woorden laat Jezus zien dat Hij niet alleen zorg heeft over onze ziel, maar ook voor ons lichaam.

Bid en dank vandaag eens bewust voor die doodgewone boterham met kaas!

9 januari

Jezus zei hem (de duivel): 'Er staat ook geschreven: U zult de Heer uw God niet op de proef stellen.'

Matteüs 4:7

Opnieuw een woord dat we ter harte moeten nemen.

Nee, we zijn niet van plan om van een kerktoeren te springen om te zien of God ons dan zal redden, als we maar op Hem vertrouwen.

Maar er zijn veel andere, vaak kleine dingen, waarin we God kunnen verzoeken, uitdagen, zoals ik in een andere vertaling las.

Hoe dan?

Door roekeloos en onvoorzichtig om te gaan met je lichaam. Hoe kun je God vragen of Hij je gezondheid wil geven als je regelmatig te veel drinkt, de ene sigaret met de andere aansteekt, drugs gebruikt of je klem eet aan vette en zoete happen?

En Gods bewaring vragen en vervolgens onverantwoordelijk hard en roekeloos in je auto rijden?

Of nog minder in het oog lopend: je bidt voor het behoud en de bescherming van onze mooie aarde, maar je probeert op geen enkele manier om mee te werken het milieu te sparen?

God roept op tot een heilige levenswandel, maar houdt dat in dat je in een kamelenharen mantel gaat lopen en sprinkhanen eet, zoals Johannes de Doper in de woestijn?

Nee, zeker niet. Geniet van het goede, maar doe het biddend en dankend. Dan zit je altijd goed.

10 januari

Toen zei Jezus hem: 'Ga weg, satan. Want er staat geschreven: De Heer uw God zult u aanbidden en Hem alleen dienen.'

Matteüs 4:10

Ten slotte beloofde de satan Jezus alle rijkdommen van de wereld als Hij voor hem zou knielen.

Het lijkt of dit ver van ons af staat.

Nee, er wordt ons niet dagelijks luid en duidelijk gevraagd of we voor de duivel willen knielen. Was het maar zo, zou ik bijna zeggen, dan waren we ons bewust van die verleiding en zouden we wellicht gemakkelijker weigeren.

Maar de verleidingen, het 'dienen van de duivel', komen meestal heel geruisloos en onopgemerkt op ons pad.

Er zijn zoveel dingen in onze maatschappij die we gewoon vinden, maar die dat, als je er bewust over nadenkt, helemaal niet zijn.

En ook in mijn eigen leven sta ik vaak voor keuzes, waarbij ik al te gemakkelijk de verkeerde richting kies.

Het is goed om je eigen dagelijkse leven eens kritisch te bekijken: met welke daden en woorden dien ik God en met welke de duivel?

Best lastig, vind ik. Niet alles is even duidelijk, niet alles zwart of wit.

Maar toch, als je heel eerlijk durft te zijn voor jezelf en voor God, kom je een heel eind.

